

Viskringloop in polderland

Ruim baan voor de vissen bij het Oeverse Bos

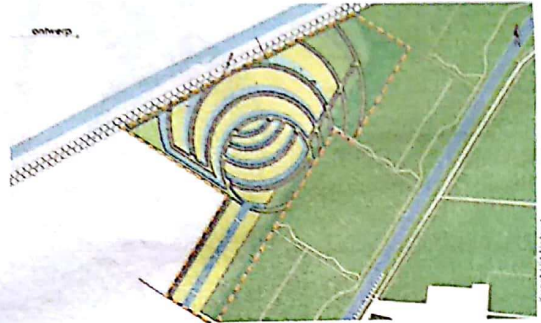
Het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) gaat in het noorden van de Wieringermeer een stuk land omzetten in een paai- en leefgebied voor vissen die tussen zoet en zout water trekken. Tevens dient de Viskringloop de waterkwaliteit in de omgeving.

Henk Cormelissen

In het plan wordt door het hoogheemraadschap samen gewerkt met het energiebedrijf Nuon en Staatsbosbeheer. Het terrein is zeventien hectare groot. De benodigde vergunningen zijn inmiddels aangevraagd.

STELSEL VAN DIJKES De Viskringloop is een stelsel van dijkes, oevers en waterpartijen tot een diepte van maximaal een meter. Het gebied bestaat uit drie delen met elk een eigen waterpeil. Het ontwerp is gemaakt door het comité Kunst Uit Natuur, een samenwerkingsverband van Hoesper, bureau voor landschapsarchitectuur en stedenbouw te Haarlem, met het ecologisch adviesbureau Ten Haaf & Bakker uit Groet en de multidisciplinaire kunstenaar Pi Okx uit Alkmaar. De vormgeving van het project is gebaseerd op het beeld, dat ontstaat als twee stenen in het water worden geworpen en daar door kringen ontstaan. De endieptes zullen gaandeweg begroeid raken met water- en oeverplanten, die beschutting geven aan jonge vissen en bovendien een zuiverende werking hebben. De oudste delen zijn vooral gericht op de draadvormige stekelbaars, die uit zee naar zoet water trekt om te paaien. Op enkele plaatsen worden diepere plekken gegraven, waar jonge vissen - bijvoorbeeld glasaal, ook van zout naar zoet getrokken maar dan om tot paling op te groeien - kunnen overwinteren.

WATERINLAAT Er komt een waterinlaat uit het Amstelmeerkanaal, plaatselijk beter bekend als het Wieringerrandkanaal, die voor vissen in twee richtingen gemakkelijk te passeren moet zijn. Het is nu eenmaal een feit dat de stand van een aantal vissoorten - die in bepaalde stadia van leven in zoet, dan wel zout water leven - in de min is geraakt, doordat er in de vorm van dijken en gemalen harde barrières tussen de zee en het binnenwater is ontstaan. Ten tijde van de Zuiderzeewerken stond men hier niet bij stil en dat wordt in dit tijdsgewricht stukje bij beetje goedge maakt.

De passage ligt tussen het Oeverse Bos en de Wieringerrandweg.

Een stelsel van dijkes en waterpartijen van verschillende diepte.

BEGRAZING De dijkes zullen worden begraasd door schapen, waardoor ze als strakke elementen zichtbaar blijven, aldus de bedenkers. Voor die begrazing worden plaatselijke veehouders benaderd. Tussen de Viskringloop en het Oeverse Bos wordt een boszoom aangelegd. „Om een mooie

overgang te maken van het open, waterrijke gebied naar het bos. Vooral ecologisch zeer interessant,” vindt projectleider Alex Rennings van HHNK, die er benieuwd naar is hoe de natuur zich daar zal ontwikkelen. „Daarnaast nemen we aan de zuidkant van het project de watercompensatie van Nuon mee, voor de verhanding rond de windmolens die in het bos zullen komen.”

AFGESCHOTEN Het plan werd al drie jaar geleden gelanceerd, maar in eerste instantie had het hoogheemraadschap een andere plek op het oog, aan de noordkant van de Den Oeversche Vaart. Achter de hoeve Ipelsheim aan de Hippolytushoeverweg, iets zuidwestelijker dan het nu beoogde terrein liggen. Maar de gemeente Hollands Kroon gaf daarvoor, na een pittige discussie in de gemeenteraad, geen permissie. „Het werd afgeschoten, omdat het midden in agrarisch gebied ligt en in het coalitieakkoord was afgesproken dat er geen agrarische grond meer zou worden opgegeven voor nieuwe natuur,” aldus Rennings.

BERMSLOOT De gemeente Hollands Kroon zou op haar beurt alternatieven voorstellen. De Wieringer Marinus Hovius, toenmalig raadslid van LADA, stelde het stuk grond tussen het Oeverse Bos en de Wieringerrandweg voor. Dit land was destijds nog in gebruik als baggenepot van het hoogheemraadschap. Dat heeft wel extra werkzaamheden tot gevolg, vertelt Rennings. „Doordat deze locatie niet aan een hoofdvaart ligt, moet er een verbinding naar de Den Oeversche Vaart worden gemaakt. In overleg met Staatsbosbeheer wordt de bermstoot van de Hippolytushoeverweg daarom verbreed met een natuurvriendelijke oever.”

De schapen krijgen in 2020 gezelschap van vissen.